

Mig og jazzen - Bent Gjedsted!

Mit første møde med jazzen fandt sted i november 1938. Jeg var 8 år gammel og boede sammen med mine forældre i Vejle. På den tid led jeg ofte af ørepine og fik derfor lov til at være i den opvarmede stue om aftenen, indtil mine forældre - og jeg - skulle i seng i det kolde soveværelse.

De var ivrige radiolyttere - og, især om lørdagen men også på andre aftener, var der omkring kl. 22.00 transmission af dansemusik fra forskellige etablisser rundt om i landet. Om lørdagen var det ofte Louis Preils Radiodanseorkester med kendingsmelodien "Stil nu ind på de danske stationer".

Mit møde med jazzen skete under en transmission fra National-Scala, Scala Salen, i København. Det står helt klart for mig: En signifikant kendingsmelodi - som jeg senere erfarede hed "When Lights Are Low" - og så en stemme: "God aften mine damer og herrer - det er Kai Ewans! Sammen med mit orkester skal jeg nu have fornøjelsen at underholde Dem med moderne dansemusik. Vi begynder med et swingnummer!" Jeg satte mig op i sengen og ørerne stod på stilke. Det her var noget særligt. Efter den oplevelse var jeg svær at få i seng før efter kl. 23.00 - også selv om jeg ikke var syg. Det værste var, hvis vi skulle i byen på visit, og værterne ikke havde radio, så jeg kunne snige mig til at høre musik.

National Scala, København

Jeg fandt hurtigt ud af, hvilke orkestre der spillede hvor, og hvornår de blev transmitteret, og at der var forskel på orkestrene. Kai Ewans skilte sig jo ud fra f. eks. Teddy Petersen fra Wivex, ligesom Bruno Henriksen fra Ambassadør, afvekslende med Svend Asmussen, skilte sig ud fra Kaj Julian fra Kilden i

Aalborg. En specialitet var Winstrup Olesen, der skiftevis blev transmitteret fra Ambassadør og Kilden. Han, der jo var en glimrende tenorsaxofonist, spillede fine swingnumre ind imellem alle schlagerne. Jeg begyndte også at læse om orkestrene og musikerne, og fandt ud af, at nogen af musikerne ikke var "fine" nok til at spille i Statsradiofonien.

Det gjaldt f.eks. for Leo Mathisen, der var forment adgang, idet hans musik blev karakteriseret som "hundeslagsmål".

Radiotransmissionerne fortsatte under besættelsen, og jeg fandt ud af, at der også fra Sverige kunne høres swingmusik, f. eks. Lulle Elboj's store orkester fra Vinterpaladset i Stockholm, Thore Ehrlings ditto fra Nalen (National), Seymour Österwald også fra Nalen og Malthe Johnson fra Lisebergs Rotunde i Göteborg. Det var allerede fra starten de store orkestre, der fangede mig mest.

I besættelsesårene var jeg 10-15 år, men jeg må alligevel have været til live-koncerter i Vejle. Tydeligt står en koncert med Kai Ewans i Arbejdernes Forsamlingsbygning i Vejle. Det var en kæmpeoplevelse at sidde og se musikerne, medens man lyttede. Salen, hvori koncerten blev holdt, blev også brugt som møde- og teatersal. Der var en scene, hvorpå orkestret var anbragt. Musikerne kom ind fra scenens ene side. Publikum sad på stolerækker i den fyldte sal. Kai Ewans var meget elegant, husker jeg. Denne koncert må, så vidt jeg kan tidsfæstne den, være den første jazzkoncert, jeg har overværet.

Den 9. maj 1943 spillede Børge Roger Henrichsens Sekstet i Håndværkerforeningen i Vejle, og jeg har alle musikernes autografer, hvoraf nogle er daterede, i min autografbog: BRH. Jørn Grauengaard, rytmeguitar. Hemming Hartmann (Petersen), bas. Ib Jarlskov, trommer. Poul Olsen, violin, og mit store idol, Helge Jacobsen, sologuitar.

med venlig hilsen
Harlem Kiddies
9-5-43.

Helpparator

Helpparator

Venlig Hilsen
Jens Bræmgaard
Vejle 9-5-43.

Rene Olsen

Harlem Kiddies gav også koncert i Vejle i 1943. De står i følgende rækkefølge i autografbogen: Kaj Winther, trompet. Max Seide Leth, piano. Jonny Campbell, sax/klarinet. Jimmy Campbell, guitar, og Kai Timmermann, trommer og kapelmester.

Kaj Winther
Trompet

Max Seide Leth
Piano

Jonny Campbell
Sax - klarinet.

Jimmy Campbell
Guitar

Kai Timmermann

Jeg begyndte først at føre dagbog i 1945, så jeg husker desværre kun, at man efter koncerterne stillede op i kø for at få en autograf, og at musikerne var meget venlige. Jeg var nok lidt genert ved at stille mig op med autografbogen, men da andre gjorde det, så gjorde jeg det også. Det er meget sjovt, at Little Beat kan tidsfæstne så præcist, hvornår Harlem Kiddies var i Vejle (en dag mellem 2-15. juli 1943). Som jeg også har skrevet, var det en stor oplevelse, at tre af dem var negre. Jeg var meget alene om at have jazz som interesse. Jeg husker ikke nogen kammerater, der delte den interesse.

Jeg var sådan lidt "sær" med det - også i min families øjne, når jeg ved familiebesøg altid skulle høre radio, hvis der var spændende udsendelser.

Håndværkerforeningens sal var lidt større - og lidt finere - det var et sted, hvor danseskolerne afholdt afdansningsbal, spejderne holdt vinterfest, og min egen skole afholdt juletræ, og hvor de fleste arrangementer, koncerter og foredrag med berømtheder fra København blev afholdt.

Afdansningsballerne skal jeg lige nævne. Jeg gik til dans fra jeg var 7 år - og til min mors store fortrydelse var jeg mere interesseret i musikken og musikerne end i at danse. Den lokale kapelmester hed Elmo Pedersen. Han var byens musikdirektør og havde også et jazzband og et bigband og var selvskreven til afdansningsballerne

Koncerterne med Kai Ewans, Børge Roger Henriksen og Harlem Kiddies satte mig igang med at købe plader - 78'ere forstås! Jeg havde fået en flot rød rejsegrammofon i konfirmationsgave den 19. marts 1944, og de ovennævnte koncerter må have været afholdt i 1943 og 1944. Jeg købte, hvad jeg kunne få med disse tre orkestre.

Kai Ewans var igang med at udsende en serie med sine "Swingin' 16" - og jeg var "skrevet op" til at være blandt de første til at få besked, når næste plade udkom.

Jeg var bydreng i min fars købmandsbutik, og kørte efter skoletid rundt i byen med varer - og stak så indenfor i pladebutikkerne for at høre, om de ønskede plader var kommet.

De blev udgivet på rød TONO, der var lidt dyrere end blå TONO. Rød kostede 5 kr og blå 4 kr, men - der skulle afleveres en gammel plade for hver ny man købte!

Jeg var nødt til at sælge mine drengebøger for at skaffe penge til nye plader, og fandt derigennem ud af, at der hos byens antikvarboghandlere og marskandisere lå en hel del meget gamle plader fra århundredeskiftet og frem. Dem kunne man købe for under 50 øre, og de vejede fra 200-250 gram, og man skulle aflevere 125 gram gammel plade for at få en ny. Så jeg knuste de gamle plader og vejede omhyggelig 125 gram pladebrud i poser, som jeg tog med, når jeg skulle have en ny plade.

De blev omhyggeligt vejede i pladeforretningen – og jeg fortalte ikke nogen om, hvor jeg havde fået alt det pladebrud fra. Det var en hel lidenskab for mig. Jeg måtte have den musik. Som regel var jeg nødt til at smugle pladerne ind på mit værelse. Hvis jeg blev opdaget, måtte jeg høre min mors bebrejdende stemme: "Har du nu købt en grammofonplade igen?! Du har jo så mange!!"

I årene fra 1944 til 1945 fik jeg faktisk en pæn lille samling 78'ere (jeg har de fleste endnu).

Hos Børge Roger Henriksen nød jeg de flotte arrangementer og Helge Jacobsens solospil (senere var det ham, jeg efterlignede, da jeg fik anskaffet en guitar). Hos Harlem Kiddies var det "vildskaben", der var i arrangementerne – og så var det jo spændende, at de var negre (det måtte man gerne sige dengang) eller næsten da! Sådant nogen var sjældne i de tider.

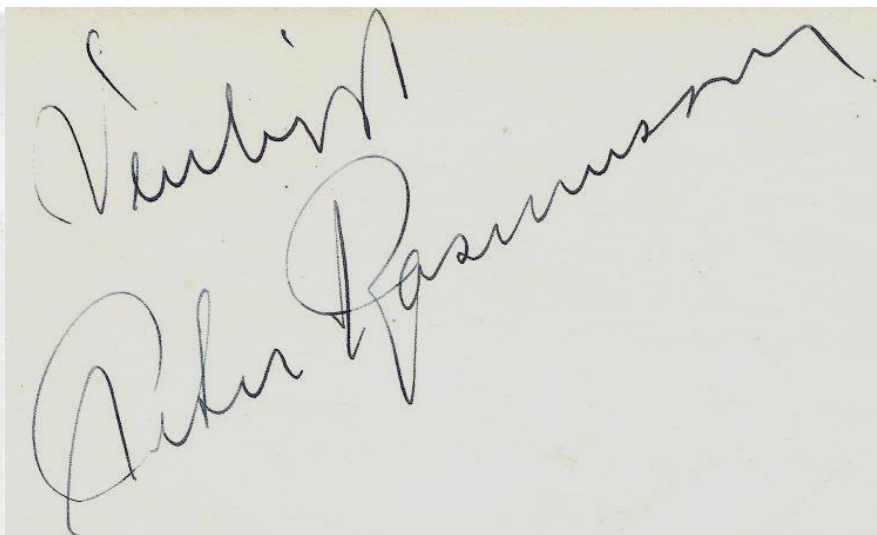
Jeg elskede Kai Ewans' store orkester, og pladerne blev næsten slidt igennem af utallige grammofonstifter. Der skulle jo skiftes stift for hver 2. eller 3. side. Jeg har altid senere sat Kai Ewans meget højt – og egentlig undret mig over, at han ikke har været genstand for større interesse.

Han burde genudsendes på CD - "Swingin' 16" indspilningerne er af meget høj kvalitet.

På samme måde beundrede jeg Bruno Henriksens store orkester. Musikken var lidt mere strømlinet, i amerikansk stil, men det var gennem hans orkester, at jeg blev opmærksom på Glenn Miller og Tommy Dorsey. Bruno Henriksens indspilning af Glenn Millers arrangement af "In The Mood" satte gang i min senere GM-besættelse - og hans indspilninger burde også genudsendes på en CD.

Min første Svend Asmussen plade fik jeg også i de år: "Stardust" og "Honeysuckle Rose". Jeg var begejstret. Jeg havde fået penge til den af min morfar. Han havde ikke grammofon, men hos min onkel var der en fin radiogrammofon med skifter. Der spillede jeg den første gang. Min farmor var der, og jeg inviterede hende til at lytte. Det gjorde hun, og da den var færdig, sagde hun: "Det var ikke nogen pæn sang!"

Nå, man skal ikke tabe modet. Jeg mindes ikke at have set Svend Asmussens dejlige Kvintet med Kjeld Bonfils, Svend Hauberg, Christian Jensen og Erik "Frederik" Frederiksen, men jeg har Peter Rasmussen i autografbogen, uden dato, han overtog jo kvintetten i 1944 - og jeg må have hørt og set dem i Vejle, siden jeg har hans autograf.

Leo Mathisen kendte jeg ikke, da han ikke måtte blive spillet i radioen. Men på et tidspunkt (1944) fik han en halv times tid med jævne mellemrum – og så gik der hul på min interesse for ham. Jeg husker en situation, hvor jeg sidder i vinduet på første sal ud mod gaden og ser en kammerat komme cyklende med en pladepose i hånden og hører ham råbe: "Anita er kommet!" Så var det bare med at komme på cyklen og køre til pladebutikken for at sikre sig et eksemplar

Fra 1944 havde jeg eget værelse i øverste etage af vores ejendom og en flot pyramideformet radio, der havde kostet 5 kr. På den kunne jeg tage både danske og svenske stationer på mellem- og langbølge, samt som noget helt nyt: AFN, American Forces Network - Munich-Stuttgart, og BFN, British Forces Network fra Köln. Her kunne jeg høre alle de store navne, som vi havde været afskåret fra under besættelsen: Glenn Miller, Benny Goodman, Count Basie, Ella Fitzgerald, Frank Sinatra, Nat "King" Cole og mange mange andre. Specielt et AFN-program "Midnight In Munich" med studieværten Moff Moffat var spændende. Det begyndte kl. 24.00 – så jeg fik ofte for lidt søvn.

Juleaften 1944 fik jeg en lommebog for 1945 i julegave – og i den står omhyggeligt optegnet forskellige hændelser og handlinger. Her er f. eks. en oversigt over pladekøb og koncerter m.m.:

1945:

3. januar:

Købte to plader: Leo Mathisen "To Be Or Not To Be" og "Take It Easy"

Ukendt: "Stormy Weather" og "I Cried For You"

2. marts:

Startede Swingklubben - en gruppe jazzglade jævnaldrende, der skulle mødes hver fredag og spille plader og hygge sig på skift i hjemmene.

2. april:

Fødselsdagsgave: Bent Fabricius-Bjerre Big Band: "I've Got A Gal In Kalamazoo" og "Here You Are"

22. april:

Købte en plade: The Jungle Band: "Tiger Rag"

4-5 maj:

I Swingklubben og sammen med en dejlig pige hele befrielsesaftenen og -natten (i al ærbarhed selvfølgelig!)

24-30 juni:

På teltferie i Hvidbjerg med rejsegrammofon og så mange plader, som der kunne være i låget. Det var svært at undgå at få sand i lydhullet.

1. oktober:

Flyttede fra Vejle til Hvidovre

16. oktober:

Købte en plade: Thore Ehrling's Orkester: "Limehouse Blues" og "St. Louis Blues"

21. oktober:

I K.B.-Hallen for at høre Lulle Elbojs store orkester

11. november:

I K.B.-Hallen for at høre Leo Mathisens Orkester, Niels Foss' Orkester og svenske Emil Iwings Orkester.

18. november:

Swingkoncert i Odd Fellow Palæets store sal: "Alice Babs-aften" med Kai Ewans Orkester og Lise Ringheim, samt en norsk sangerinde, Anna Ka?

13. december:

I Odd Fellow Palæet for at høre Svend Asmussens nye orkester, m. bl.a. Jørgen Ingmann. "Det var knaldgodt" – står der i bogen.

1946:

1. februar:

I forbindelse med ibrugtagning af Kettevejsskolen i Hvidovre, der var tømt for tyske flygtninge, var realklassen i Hvidovre Kino og så bl. a. en swingfilm med Kai Ewans Orkester.

3. februar:

Jazzkoncert i K.B.-Hallen med svenske Seymour Österwalds Orkester. Bagefter var der jitterbug konkurrence.

14. februar:

Jazzkoncert i Odd Fellow Palæet med Vic Lewis and His Jazzmen fra England. "De spillede godt" - står der!

11. marts:

Jazzkoncert i K.B.-Hallen med Nat Gonella And His 12 Georgians. "Den bedste koncert jeg har hørt" - er kommentaren.

24. marts:

Jazzkoncert i Odd Fellow Palæet med svenske Hasse Kahns Orkester og Raquel Rastenni. "Udmærket spillet og sunget" står der!

6. april:

Købte en plade: Glenn Miller And His Orchestra:
"Slip Horn Jive" og "Take The "A" Train"

20. april:

Købte en plade: Harry James and his Orchestra:
"James Session"

23. april:

Købte en plade: Harry James Orchestra: "I've Found A New Baby" og "Flash"

29. april:

Købte en plade: Woody Herman and His Thundering Heard: "Caldonia" og "Goosey Gander"

27. juni:

Købte 3 nye plader: Harry James Orchestra: "Trumpet Blues & Cantabile" og "Concerto For Trumpet", samt "Two O'Clock Jump". Count Basie Orchestra: "The Jitters" (m. Don Byas) og "Royal Garden Blues"

29. juni:

Rejste til Jylland med færgen Kalundborg-Århus. Havde min guitar med og sang Frank Sinatra-sange over færgens højtaleranlæg.

15. september:

Jazzkoncert i K.B.-Hallen med Don Redmans store orkester. Første gang jeg hørte rigtige sorte amerikanere. En meget stor oplevelse. Jeg har "Peanuts" Hollands autograf i min bog! Jeg mener at huske, at nogle af musikerne blev i København og spillede jam sessions med danske musikere. Der findes en optagelse fra restaurant "München" hvor bl.a. Tyree Glenn (trb & vib) spiller med Leo Mathisen.

Peanuts Hollands autograf - den tror jeg, at jeg har fået under en jam-session i "Rådhuskælderen". Jeg har ikke haft min autografbog med, så jeg har fået den på noget tilfældigt andet papir. Det var en meget stor oplevelse, at orkestret bestod af negre, og at musikken lød helt anderledes end på 78'-pladerne. Jeg havde tidligt fundet ud af, at de sorte orkestre, Count Basie, Andy Kirk o.a., lød anderledes end hvide orkestre - men at det lød sådan i virkeligheden, gjorde et markant indtryk på mig. Peanuts Holland var jo den mest populære solist, fordi han sang "Hey-ba-ba-re-bop", så intet øje var tørt. Folk var vilde med ham. Den melodi stod for mig i den efterfølgende tid som selve kvintessensen af begrebet "Be-Bop" - som jeg ikke kunne lide.

1947:

Der er sjovt nok ingen optegnelser om musik, men jeg har nok haft for travlt! Jeg havde stadig min rejsegrammofon, men fik i januar sat en "elektrisk pick-up" på tonearmen, i stedet for den tunge lyddåse. Jeg kunne nu sætte pick-up'en til vores radio, og spille med forstærket lyd ud gennem radioens højttalere – fryd, fryd! Der skulle stadig skiftes stifter, men ikke så ofte, fordi den "elektriske" pick-up jo ikke var så tung. Det var et paradigmeskifte. Nu lød musikken på pladerne ligesom musikken fra transmissionerne lød i radioen.

BG til venstre - ud for Helligåndskirken på Strøget 1947 - med studenterkursus-vennen Tage Lousdahl

1948:

3. januar:

I National-Scala, Scala Salen, hvor Peter Rasmussens Septet spillede eminent. Han havde en fin besætning. Det var ikke længere den gamle Asmussen-stamme, men nye navne, måske Egon Esbensen på tenorsax, Børge Nordlund på piano. De spillede nogle nye bopnumre. Jeg husker "A Night In Tunesia", men syntes nu, at de var bedre, når de bare "swingede"!

24 januar:

Koncert i K.B.-Hallen med Chubby Jackson. "Jeg kan altså ikke lide be-bop" – er min kommentar. Jeg mener, det var Woody Hermans band, der var i byen. Når der kun står Chubby Jackson er det nok fordi han og Herb Ellis, der også var på scenen spillede med elektrisk forstærkede instrumenter, hvis lyd gik ud gennem hallens højttalere. Det var helt fantastisk. Jeg havde aldrig hørt noget lignende.

9. februar:

Koncert i K.B.-Hallen med Dizzy Gillespie's Big Band. Jeg husker, at jeg fandt musikken mærkelig og lagde meget mærke til DG's udspilede kinder og opadvendte trompet.

1949:

1. januar:

I Scala-Salen med en svensk pigepenneven.

Så er der ikke flere optegnelser om musik, men både i 1947, 1948 og 1949 kom jeg meget i etablisementet Rådhuskælderen i Kompagnistræde, hvor Erik Schultz' Trio spillede som husorkester. Trioen bestod af ES på piano, Birger Arntzen på guitar og Mogens Landsvig på bas. Det var ikke så dyrt at komme der - ingen entré, og en øl kostede kr. 1.60 (til sammenligning kostede en "høkerbajer" kr. 0,60) og kunne sagtens vare en 4-5 timer med tjenerens forståelse. Efter midnat kom der ofte musikere fra de øvrige spillesteder og "sad ind" med trio.

Rådhuskælderen lå egentlig i en høj stue og på første sal. Man gik ind ned ad en kældertrappe til et lokale, hvor der var garderobe, og derefter op ad en trappe til spillelokalet. Det var indrettet med lange borde og 4-mandsborde uden duge på. Orkestret sad modsat trappen på en lille tribune – og vi sad så tæt pakket udenom. Der var næsten altid fuld knald på – og der kom en masse måske lidt "støvede" personer, der havde jazz som lidenskab. Jeg husker een, der havde et særligt glansnummer. Han kunne spille og synge: "I Wonder Where My Baby Is Tonight", så intet øje var tørt. Det fik han ofte lov til på "utallige opfordringer". Tjenerne var i hvide jakker og sorte bukser. Vi var på god fod med dem. Oven over spillelokalet var den finere del, hvor der var spiselokale og mere natklubagtigt (med damer). Der kom jeg aldrig. Jeg husker engang, at Otto Leisner, der lige var blevet berømt, lod sig hylde i Rådhuskælderen. Jeg var en del af et slæng, der altid sad ved samme bord. Engang havde jeg min far med. Han gav øl til slænget - men det var derudover ikke nogen særlig succes. Der var for stor forskel mellem hans og vores verden - men jeg ville gerne vise ham, hvor det var jeg slog mine folder.

Jeg kom også en del i National Scala, Scala Salen, hvor Kai Ewans og senere Peter Rasmussen holdt til i disse år. Det var mest når jeg havde "dame" på, for det var dyrt at komme i Scala Salen. Ofte - på en lørdag aften - stod man i kø på tre geledder nede i Jernbanegade og blev lukket ind i hold. Entréen var kr. 2.50, og en øl kostede ligeledes kr. 2.50. Det var ikke velset, at man kun drak øl, der skulle helst smørrebrød til, så en aften i Scala Salen kunne hurtigt koste en halv ugeløn (der var på kr. 25). Scala-Salen har jo været bevaret i de senere ombygninger af National-Scala. Først under ombygning til stormagasinet ANVA, og senere til det efterfølgende Scala (nu nedrevet).

Hovedetablisementet i National Scala var Holberghaven, der lå i stueetagen mellem Vesterbrogade og Jernbanegade med vinduer ud mod Vesterbrogade og Axelstræde. Det var et kæmpestort lokale med en orkestertribune og et stort dansegulv – og så borde rundt om i flere etager. Der spillede altid et stort koncertorkester. Jeg husker specielt Aage Juhl-Thomsens Orkester, fordi han har lavet nogle fine indspilninger med Duke Ellington-musik. Til frokost var der særlig frokostmusik, der ofte blev transmitteret i radioen. Det hed middagskoncert den gang, og om aftenen var der dinner-dance samt varieté med første klasses artister (det var her, at Josephine Baker dansede med bananskørt i 1929).

På mezzaninen lå så Scala Salen. Set fra Holberghaven var det som et glastag, der kuplede sig helt op gennem bygningen. Fra Scala Salen kunne man kigge ned i Holberghaven gennem glasvinduerne.

I Scala Salen var der en tribune, der kunne gøres større og mindre ved hjælp af automatik. Scenen kunne køres frem og tilbage, så dansegulvet kunne være større eller mindre, subsidiært give plads til et større orkester. Bordene var anbragt rundt omkring dansegulvet – og rundt om den store glasvæg mod Holberghaven. Alle med hvide duge. Tjenerne var i mørkt tøj. Det var et smukt lokale, som man kom op i ad en bred tæppebelagt trappe. Det var her, at byens jet-set holdt til. Musikerne kom på scenen bagfra, og i pauserne trak de sig også den vej ud. Man kunne se dem sætte sig ved borde, hvor koner og venner med flere ventede på dem. Kai Ewans var huskapelmester dér med et 12-mands orkester i mange år fra 1938. Glastaget løftede sig, når orkestret spillede "Scala Stomp" - den tids "Tivoli Boogie Woogie".

Jeg har også været i restaurant Skandias Mezzanin i Richs-Huset, hvor det var Helge Jacobsens orkester, der spillede, men kun en enkelt gang. Jeg husker, at Poul Henningsens flygel i læder og stål stod dér. Børge Roger Henrichsen havde spillet på det i sit langvarige engagement i Skandia. Skandia var ikke så stort et lokale som Scala Salen, men der var små borde med hvide duge, og man sad tæt på musikerne. Der var ikke særlig megen kontakt mellem musikerne og gæsterne. De passede deres, og gæsterne passede deres. Der blev danset flittigt og numrene blev belønnet med klapsalver og begejstring. Skandias Mezzanin, som lokalet hed, lå ovenpå den egentlige Restaurant Skandia, hvor der i lighed med Holberghaven spillede et stort koncertorkester. I mange år var det Sid Merriman, pseudonym for Hugo Gyldmark, en bror til den senere så kendte Svend Gyldmark.

Musikerne i National Scala, Scala-Salen og Skandia tilhørte den absolutte elite. De var landskendte fra radiotransmissioner og grammofonplader. Man beundrede dem og kom på grund af dem, og de var vel noget påvirkede af successen og havde stor selvtillid, og lagde en venlig, humoristisk distance mellem det, der var deres arbejde og så vores tilstedeværelse. Musikken begyndte ca. kl. 20.00, og sluttede ved midnat med en lille pause hver time.

Helge Jacobsen – hvis kendingsmelodi "Jeg Har Min Chance I Maj", jeg senere har haft megen fornøjelse af at kopiere og synge ved mange lejligheder - blev som kapelmester afløst af Jørn Grauengaard. Hans senere så fine og fasttømrede gruppe med Poul Godske, piano. Mogens Landsvig, bas. Perry Knudsen, trompet og Bjarne Rostvold, trommer, flyttede til et glørværdigt engagement på den anden side af gaden i restaurant Giraffen i Palladiums foyer, da Skandias Mezzanin blev omdannet til kontor for FDM. Nu er der vist en burgerbar i Skandias lokaler.

I Giraffen, hvor jeg kom jævnligt - det var et sted, man let "dryssede" ind i - hørte jeg for første gang Jørn Ingmann og sangerinderne Inge Østergaard, Lis Bjørnholt og Grethe Clemmensen – senere Ingmann, samt Daimi, pigen, som Jørn Grauengaard berømmede for "stemmen uden vibrato".

Der blev afholdt mange forskellige jazz-arrangementer, såkaldte jazz-matinéer rundt omkring i byen, f.eks. i Platan Bio på Vesterbrogade og i Saga Bio. Herfra husker jeg en matiné med Leo Mathisen, der med stråhat og cigar kommer sidst ind på scenen, sætter sig og slår en falsk akkord an, rejser sig og råber: "Hvem pokker har flyttet flyglet!?". Der var humør på fra begyndelsen.

Platan Bios arrangementer var meget alsidige. Det var hovedsageligt jam sessions med en fast rytmegruppe og mange solister, kendte og ukendte. Der var mange nye, unge folk med - og jeg mener, de fandt sted hver lørdag eftermiddag.

Swing '53. Bassisten hed Erik Svarre (senere navneændring til Fersner), en kollega fra Balling Reklame Bureau. De to andre ukendte. Her spiller jeg på en Fangel-guitar, købt 1946, som jeg senere delvis byttede med den viste Höfner hos Musik-Thomsen i Frederiksborggade.

I 1949 var jeg blevet forlovet, og det er tydeligt, at mine strejftog til byens mange spillesteder ebbede ud. Lommebøgerne handler mest om budgetter og familieting - sådan går det!!

Her er dog et notat fra 1954; 11. november:

Koncert i KB-Hallen: Lionel Hampton og hans store orkester. "Et vældigt orgie", står der i min kommentar. Jeg husker, at Timme Rosenkrantz var til stede. Gad vist om ikke hans kone Inez Cavanaugh sang med orkestret. De slog sig ihvertfald ned i Nørregade med et lille musiksted "Chez Inez", i de gamle Adlon-lokaler, der senere blev til "Montmartre".

Indenfor perioden 1953 til 1955 var jeg en aften i natklubben "Adlon" sammen med mine arbejdskolleger – chefen betalte. Jeg havde besvær med at komme ind i mit arbejdstøj, der bestod af tweedjakke og rullekravesweater. Der skulle slips til! Så jeg lånte et slips i garderoben og bandt det rundt omkring rullekraven - det har set ømt ud. Vi fik østers, skylleskåle og kold hvidvin. Der var et stort orkester, men jeg kan desværre ikke huske kapelmesterens navn.

Hampton i K.B.-Hallen 11. november 1954

I 1955 blev jeg gift og fik nok at gøre med at være "skaffedyr", og passe job og uddannelse. Fra de år husker jeg, at den voldsomme spilleaktivitet, der havde været på mange af Københavns restauranter sandede ud. I stedet blev musikken flyttet til klubber og enkelte jazzrestauranter, f.eks. "Vingården", "De tre Musketerer", "Den Kvikke Kanin" og "Exalon". Men også musikken skiftede karakter. Swingmusikken var pludselig borte, og erstattet af enten revivaljazz eller be bop. Den musik havde ingen tiltrækning på mig, så jeg led ikke noget afsavn ved ikke at være så aktiv i nattelivet.

I 1957 havde Tommy Steele besøgt byen i anledning af premieren på hans film i Palladium. Jeg konstaterede undrende, at mine yngre kolleger var helt vilde med ham, og at de ikke kendte eller værdsatte mine idoler. Paradigmeskifte igen!? Jeg fortsatte med at købe plader – og heldigvis kom der i løbet af 50'erne og 60'erne mange flotte ny- og genudgivelser på LP af min jazz, bl. a. "The Atomic Mr. Basie", så jeg kunne opbygge en rimelig pæn samling af den musik, jeg ikke havde kunnet høre, da mit hjerte bankede allerhjemteligst for jazz.

Bent Gjedsted, Præstevejen 20, Vesterø, 9940 Læsø
Tlf. 98 49 13 74 bentgj@privat.dk
(Bent Gjedsted er storebror til Jens Jørn Gjedsted)

3. juni, 1962

Dagbladet Information
St. Kongensgade 40
K.

Hr. redaktør,

Måske kunne der blive plads til følgende i Deres blad:

Det er efterhånden pinligt at følge "jazzeksperten" ew's gymnasiast-agtige skrivelser ...

Hans systematiske nedrakning af jazzens personligheder - isiden sidste tid for eksempel Basie, Armstrong og Goodman - er således typiske for en ungdommelig person, der hårdt gør op med alt, der var før starten af hans egen revolutionerende livserkendelse.

Hvis ew virkelig ikke ved mere om Goodman (citater: "en stor mand i amerikansk show-business") end han f. eks. har været med til at udforme i den nyeste udgave af "Jazzens Hvem, Hvad, Hvor", så kunne han da gøre os den tjeneste at lade en anden med større viden overtage jobbet - eller også sætte underretning i samme værke første udgave, der på udmærket vis giver en elementær indføring i begrebet Goodman.

Kender ew overhovedet baggrunden for B.G.'s turné i Sovjet ?

Hans oplysninger om, at et B.T.-team er rejst til Moskva for med "ryggen til orkestret" at bringe et "førstehåndsindtryk" fra begivenhederne, efterlader ikke nogen større tryghed - tværtimod ...

Det er selvfølgelig en skam, at der desværre ikke er sket noget virkeligt skelsættende i jazzen i de sidste 20 år - måske bortset fra Basie-orkestrets fantastisk-dynamiske genfødsel - noget der forevrigt næppe havde kunnet lade sig gøre uden den "kadaverdisciplin", som ew så hårdt dømmes B.G. for. Erlig talt - det er svært at få et 16 mands band til at lyde som et orkester hvis ikke musikerne kan spille samtidigt - ikke ? Det er selvfølgelig også synd for ew, at "apostlene" - trods ihærdige trillerier - ikke endnu har skabt den af ew. så stærkt ønskede "nye sten til jazzens hus" - men han skulle være overlegen nok til ikke at lase sig fast i sekterisk afgudsdyrkelse.

Forevrigt må han ikke være blind for, at "apostlernes gerninger" lægger et svælg mellem vore dages unge og jazzen. - Med en kuldegysen kaster de sig i pop-ens varme, sukkerglinsende arme ...!

Hr. redaktør, Vi skal naturligvis bare over med ew. - jazzen klarer sig nok endda - men kunne De ikke ved lejlighed minde ham om, at gammel, god vin, nydt med den rette ånd, stadig udtrykker større kultur, end en vild og ubeherstet "tyllen sig" med ung, ufærdig vin - der sjældent får lov til at komme ud over druestadiet ...!

- synes Deres